

MEDNARODNI PROJEKT OSNOVNE ŠOLE VIČ V LJUBLJANI

MARJA PANKER

Poučevanje o naši kulturni dediščini je v multikulturni Evropi čedalje pomembnejše. Domovinska in domoljubna vzgoja sta področji, ki morata imeti v osnovni šoli eno izmed temeljnih funkcij. S svojih osnovnošolskih let se spominjam, kako smo se učili zgodovinskih podrobnosti naše tedanje države, kako smo pred vsakim državnim praznikom recitali pesmi o naši domovini, se učili vseh pomembnih podatkov, dejstev in dogodkov, s katerimi naj bi bolj razumeli kdo in kaj smo. Zgodovinski podatki so v mojem spominu počasi zbledeli, v spominu pa so mi ostala občutja in zanos, ko smo recitali in peli. Kot učiteljica se sedaj večkrat vprašam, kako bodo moji učenci pridobili zavedanje o sebi in svojemu narodu in kako naj jim pri tem čimbolj pomagam.

Domovinska vzgoja je na naši šoli prisotno že dlje časa. Učitelji se zavedamo, da bi na tem področju lahko naredili dosti več oziroma bolje. Projektno poučevanje nam pri tem daje obilo možnosti. Učenci z bolj poglobljenim in različnim učenjem pridobijo znanja, ki v multikulturni družbi omogočajo zavedanje o lastni vrednosti. Projektno poučevanje o slovenski kulturni dediščini nam, učiteljem, omogoča, da z različnimi pristopi poučujemo učence kulturnih in nacionalnih vrednot, samozavedanja in samospoštovanja. Učencem pa tako omogočamo, da na zanimive in njim privlačne načine dobijo vpogled v kulturno zgodovino naroda.

Z obiska pri Romunih.
(Iz arhiva Marje Panker.)

Zato smo se odločili, da se vključimo v Comenius mednarodni projekt, ki bo temeljil na spoznavanju lastne kulturne dediščine, ki jo bomo povezali z dediščino narodov, s katerimi bomo sodelovali v projektu. Projekt Spoznajmo se bolje skozi ljudsko pesem, glasbo in ples nam tako omogoča pristope, ki naj bi v učencih vzbudili ne le zanimanje temveč tudi trajno zavest o sebi in svojem narodu ter spoznavanje in spoštovanje drugih. Tako je naša šola v šolskih letih 2008/09 in 2009/10 vključena v Comenius projekt, v katerem je še pet šol iz Francije, Romunije, Velike Britanije, Bolgarije in Italije. V dveh letih bomo sestavili in se naučili zbirko ljudskih pesmi, skladb in plesov vseh sodelujočih držav. Vsaka šola prispeva zbirko nekaj ljudskih plesov in pesmi ali skladb, ki se jih bomo naučili vsi, ki v projektu sodelujemo. Zbirka bo predstavljena prek internetne strani, zgoščenke, zbornika, festivalov in prireditev. Radi bi osnovali tudi dan evropskih ljudskih plesov in pesmi.

Naša šola je povabila k sodelovanju tudi dva pridružena partnerja iz Ljubljane – vrtec Vrhovci, enota Rožnik ter Dnevni center aktivnosti za starejše. Tako smo naš projekt razširili na različne generacije od najmlajših do najstarejših. Izkušnje in znanje starostnikov iz Dnevnega centra otroke lahko zelo obogati, hkrati pa lahko učenci predajo znanje, ki ga bodo dobili v projektu starostnikom in jih na ta način naučijo nekaj novega.

Že septembra 2008 smo začeli z zbiranjem predlogov učencev, katere pesmi in plese bi oni predstavili svojim vrstnikom iz partnerskih šol, da bi se jih naučili. Novembra je projektna skupina učiteljev izoblikovala izbor treh ljudskih plesov in pesmi. Pri tem smo se posvetovali z Mirkom Ramovšem, saj smo želeli, da bodo izbrane pesmi in plesi resnično slovenski. Izbrali smo pesmi Marko skače, Igraj v kolo jabuko in Kos pleše po rezijansko. Izbrani plesi pa so zibenšrit (sedem korakov), točak in potovčena. Izbrali smo takšne plese, da se jih lahko s prilagoditvami učijo tudi mlajši otroci, saj je v naših partnerskih šolah večina učencev starih od pet do dvanajst let.

Vrtčevski otroci so nas prvič obiskali oktobra in nam zaplesali ples Ob bistrem potočku je mlin. Skupaj z učenci drugih razredov so se učili plesati zibenšrit. Pri naslednjem obisku pa so se vsi skupaj učili plesati prekmurski ples, točak. Učencem naše šole je bilo takšno sodelovanje zelo všeč, vrtčevski otroci pa so poleg ljudskega plesa поблиžje spoznali šolo, ki jo bodo kmalu začeli obiskovati.

Spomladi smo dobili obisk iz Dnevnega centra aktivnosti za starejše. Obiskal nas je mešani pevski zbor Mlada srca iz Ljubljane. Pevski zbor nam je ob spremljavi diatonične harmonike zapel dve ljudski pesmi in eno so učence tudi naučili. Učenci so v praksi spoznali, kaj pomeni, da se ljudska pesem prenaša iz roda v rod. Vsi udeleženci te delavnice smo bili izredno navdušeni nad takšnim sodelovanjem, saj so tako učenci kot tudi starostniki na tej delavnici pridobili veliko novih medgeneracijskih izkušenj, ki so vse zelo obogatile.

V začetku leta 2009 je zaživela naša šolska projektna spletna stran na kateri je predstavljeno delo povezano s

Del sodelujočih v projektu.
(Iz arhiva Marje Panker.)

projektom. Dostopna je na naslovu <http://www2.arnes.si/čmurban9/index.html>. Na strani je predstavljen izbor slovenskih pesmi in plesov z notami in opisom, ogledamo si lahko predstavitev naših partnerskih držav, ki so jih naredili učenci petih razredov, preberemo si lahko vtise iz delovnih sestankov v Romuniji in Franciji, ogledamo slike s sestankov, izvemo pa lahko, kaj vse se dogaja na šoli v povezavi z našim projektom. S takšnim posredovanjem informacij tako učence kot učitelje navajamo na uporabo informacijske tehnologije, hkrati pa nudimo informacije vsem, ki iščejo tovrstne podatke.

Štirje učitelji smo se v začetku novembra 2008 udeležili delovnega sestanka v Romuniji, v kraju Campulung Moldovenesc. Na delovnem sestanku smo se učitelji zadolžili za projekte na šolah bolj spoznati, načrtali smo si delovne naloge ter spoznavali romunske in francoske ljudske plesne pesmi. Ogledali smo si tudi našo partnersko šolo in spoznavali znamenitosti samega kraja in regije Bukovina, ki slovi poleg neokrnjene narave tudi po poslikanih cerkvah s samostani, ki so pod Unescovo zaščito. Nepozaben večer romunskih plesov, ki nam ga je pripravila folklorna skupina najstnikov "Piatra Strajii" iz kraja Pojorata nas ni mogel pustiti ravnodušnih. Vsi udeleženci smo z njimi zaplesali vsaj delček plesov brasoveanca, hora mare, jocul cel mare puiculeana in mosneguta. Tudi njihovi folklorni kostumi so vzbudili občudovanje zaradi bogatih vezenin in njihove ornamentike. Glasbeni ansambel z ljudskimi glasbili pa je poleg spremljave plesov priredil krajši koncert romunske ljudske glasbe.

Na delovnem sestanku smo spoznali, kako pomembno je takšno medsebojno sodelovanje in razmišljali, da so takšni obiski za učitelje več kot le dobrodošli, temveč koristni in prepotrebni.

Marca 2009 so štirje učitelji odšli na delovni sestanek v Francijo, v Sainte Marie aux Mines, majhno rudarsko mesto v Alzaciji. Svečano so jih sprejeli na osnovni šoli

André Aalberg, kjer so eno dopoldne spremljali pouk. Prav vsi učenci so zapeli in zaplesali francoske ljudske pesmi in plesne. Pozdravila sta jih predstavnik mesta in evropski inšpektor, ki sta pohvalila naše prizadevanje za spoznavanje drugih kultur, saj prav na tem temelji sodobna Evropa. Udeležili so se tudi folklorne prireditve, ki je pravzaprav tradicionalna sobotna plesna zabava v mestu. Mestno gledališče napolnijo mladi in stari ter ob spremljavi gostujočih izvajalcev ljudske glasbe plešejo tradicionalne francoske plesne. Večino jih navadno že znajo, nekatere pa jih sproti naučijo godci. Na željo ravnatelja šole so jih slovenski učitelji naučili naš ples sedem korakov in vsa dvorana je navdušeno plesala "po slovensko".

V začetku junija je bila na naši šoli tradicionalna dobrodelna prireditev Vičkov dan, ki je bila letos povezana s projektom. Že naslov Slovenija v pesmi, plesu in glasbi pove, da so učenci predstavili svoje celoletno delo. V kulturnem programu so predstavili slovenske pokrajine prek ljudskih pesmi, plesov, legend, glasbe... Na stojnicah pa so bile slovenske pokrajine predstavljene tudi prek slik, kulinarničnih dobrot, izdelkov...

Tema, ki smo jo izbrali za projekt je v našem šolskem delu neprenehoma prisotna. Prvo šolsko leto smo namenili bolj podrobnemu spoznavanju naše lastne kulturne dediščine. Tako smo tej temi pri vseh razredih namenili tehnične in naravoslovne dneve, pri glasbi in športni vzgoji so učenci bolj poglobljeno spoznavali slovenske pesmi in plesne, kar nekaj otrok se je odločilo za seminarske naloge, ki so povezane s to temo. Tudi raziskovalna naloga učenke iz osmega razreda, nagrajena na državni ravni, odgovarja na vprašanje, kako Slovenci (ne)poznamo naše ljudske pesmi in plesne.

Ker je dobro razumevanje svoje lastne kulture podlaga za spoštovanje drugih kultur, bo drugo leto projekta v šolsko delo vpleteno bolj podrobno spoznavanje in učenje o naših partnerskih državah. Tako bodo učenci dobili ne le znanje o svojem narodu in koreninah temveč tudi znanje, ki je potrebno za razumevanje evropskih razmer.

Obisk otrok iz vrta.
(Iz arhiva Marje Panker.)